

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Summæ Theologicæ Scholasticæ Et Moralis

In Quatuor Partes Distributæ

In qua de Incarnatione Verbi & Mysteriis vitæ Christi, nec non de
Sacramentis in genere & singulis in specie succinctè & dilucidè tractatur

Herincx, Wilhelm

Antverpiæ, 1675

Qu. II. De Gratia & Virtutibus Christi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72963](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72963)

si actu de ea non cogitet. Quemadmodum nec dicitur Christus ignorare aliqua possibilita, etsi actu non omnia simul cognoscat, prout etiam *Thomista* fatentur.

11. Duplex porro est scientia Christi. Prima beata, quā videt Verbum, & in Verbo creaturas. Secunda est cognitio in proprio genere, quam Doctores communiter docent etiam fuisse in Christo, utpote dignitati illius competentem, ac etiam beatis Angelis & hominibus convenientem. Hanc verò Christus non debuit labore & industriā conquirere, sed in ordine ad illam fuit ei ab initio conceptionis infusa à Deo scientia. Quam Theologi distinguunt in infusam per se & infusam per accidens. Per priorem cognovit Christus in proprio genere res illas, quæ naturaliter non possunt cognosci, aut certè non tali modo & perfectiōe. Post posteriorem cognovit ceteras res, quarum cognitio etiam perfecta naturaliter acquiri posset. Cujusmodi scientia fuit etiam infusa Salomoni & Adamo circa res naturales. Quamvis harum quoque cognitionem ad scientiam per se infusam minus probabiliter reducat *Suarez*, *Vasquez* & alii. In quorum Sententia facile posset quælibet scientia per accidens infusa Christo denegari. Quæ omnia fufius videri possunt apud Auctores citatos, & alios Scholasticos in hac materia.

12. Habuit denique, juxta *D. Bonaventuram*, *Scotum* & alios communiter, Christus scientiam quamdam experimentalem, quam successu temporis acquisivit etiam ex iis quæ circa se acciderunt & intuitus est, ut colligitur ex Apostolo *ad Heb. 5. Didicit ex iis, que passus est, obedientiam*. Patet etiam: quia Christus videbat, audiebat, tangebatur, & ac proinde ministerio sensuum hauriebat notitiam intellectualem & experimentalem rerum alioquin sibi cognitarum, v.g. dolorositatem tormentorum, faciem hominum, loquelam, res significatas per verba audita &c. Ratio est, quod scientia experimentalis, partim involvat cognitionem rei præsentis & existentis, qualis omnium rerum Christus in proprio genere non habuit ab initio, sed prout successivè res ipsæ contingunt: partim præsupponat eandem cognitionem, & tamquam transactam repræsentet; quod etiam ab initio non potuit in Christo habere locum. Ita *Scotus d. 14. q. 3. Suarez disp. 27. sect. 2. in fine*, & alii.

QUESTIO II.

De Gratia & Virtutibus Christi.

13. Dico I. Christus fuit præditus gratiâ habituali. Est certum apud omnes. Et colligitur ex *Joan. 1. Plenum gratiæ & veritatis*. Quod cum omnes intelligant de quavis habituali perfectiōe Christum decete,

non potest induci de ulla magis intelligi, quàm de perfectiōe gratiæ habitualis. Et alibi frequenter dicitur in Christo fuisse gratia, Spiritus sanctus &c. Ratio est: quia Christo ad diligendum Deum est necessaria Charitas habitualis; quæ juxta *Scotum* & plurimos alios à gratia est indistincta, aut certè juxta alios sic profluit à gratia, ut sine ea, saltem connaturaliter, esse nequeat. Deinde hæc perfectiō conveniebat dignitati Christi.

14. Dico II. Gratia habitualis erat justificativa, seu sanctificativa Christi, eumque dignificabat ad vitam æternam. Est etiam communis Doctorem. Et colligitur ex Patribus, *Bernardo Homil. 4. Super missus est*, ubi ait: *Singulariter sanctum fuit quod Virgo genuit, & per Spiritus sanctificationem, & per verbis assumptionem*. Alios vide apud *Suarez disp. 18. sect. 2. assert. 1.* Ratio est: quia nos sumus iusti & sancti per gratiam habitualem; ergo & Christus: quia non debet negari gratiæ ipsius capitis, quod nostræ conceditur.

15. Dices: Anima Christi fuit sanctificata formaliter per Unionem hypostaticam; ut colligitur ex *Bernardo sup.* & aliis Patribus; ergo non per gratiam habitualem. Responderi I. cum variis posset Neg. Conf. quia decebat, ut Christus omni modo sanctus esset, & substantialiter per Unionem hypostaticam, & accidentaliter per gratiam intrinsicè inhaerentem. Hi tamen Auctores differunt inter se, utrum sanctitas formaliter proveniret ab ipsa unione, an potius à personalitate Verbi, vel divinitate, aut utraq; simul.

Aliter Resp. cum pluribus Doctorem Neg. Antec. quia Unio hypostatica tantum confert ratione sui termini moralem sanctitatem seu potius dignitatem humanitati Christi; adeo ut in concreto dici debeat Deus, ideoque connaturaliter exigat gratiam sanctificantem in perfectissimo gradu, cui vita æterna & cetera debeantur de jure, quæ Unioni hypostaticæ secundum se debentur de congruo & velut radicaliter. Similem autem moralem dignitatem & quasi consecrationem tribuit unio etiam partibus humanitatis, est secundum se incapibus formalis sanctificationis. Propter quod ejus corpus in hymno Ecclesiæ dicitur sanctissimum; & sanguis similiter sanctissimus seu sacratissimus dici solet. Nec aliud exigit natura Unionis hypostaticæ, vel Auctoritas Patrum. Quamvis alioquin potuisset Deus ex sua libertate effectus gratiæ justificantis etiam Unioni hypostaticæ annexere. Utrum autem de facto annexerit, non ita constat: prout id constat de gratia habituali.

16. Petes, quanta fuerit gratia habitualis Christi? Resp. cum *D. Bonaventura*, *Scoto* & aliis communiter, non fuisse infinitam; ut pote quæ implicat. Secus fortè dicendum foret

11. Scientia Christi alia est in Verbo, alia in proprio genere, infusa ipsi Christo.

Hæc verum vel est infusa per se, vel infusa per accidens.

12. Fuit denique in Christo scientia experimentalis, successivè acquisita.

13. Fuit in Christo gratia habitualis.

initio f...

14. Sanctitas ipsam...

15. An prout fuerit formaliter in unione personæ...

in C...

16. Gratia habitualis Christi...

14. Incho fuit summa, non tamen infinita.

foret, si (quod Quiaam essent) infinita gratia sit possibilis. Fuit tamen major, quam ulla creatura immo tanta, ut (supposito quod detur status) non potuerit major dari. Eamque accepit ipso instanti conceptionis simul cum Unione hypostatica, cui mirum ipsa debebatur; & quia tunc collata fuit fructio beatifica, cui elicendae habitus gratiae & charitatis erat necessarius. D. Thomas tamen & alii existimant gratiam Christi fuisse infinitam, non quidem in ratione qualitatis, sed in ratione gratiae. Quod equidem dici non potest, eo quod non reddiderit Christum Deo gratum seu acceptum in ordine ad effectum, nisi finitum, scilicet gloriam finitam. Nec à conjunctione cum Verbo aliam traxit infinitatem, quam scientia & reliqua Christi accidentia. Quamquam opera satisfactoria ex dignitate personae, accedente saltem acceptance Dei, traxerint valorem quodammodo infinitum.

15. Ne quidem in ratione gratiae.

17. Nec dictis obstat, quod Luca dicitur: Iesus proficiebat sapientia, & aetate & gratia apud Deum & homines. Nam sensus est, quod creverit sapientiae & gratiae operibus, seu effectibus & signis ut Patres explicant: emittatio enim sapientiae & gratiae profectus eius fuit: quemadmodum sol dicitur proficere, quia majus lumen apud nos paulatim diffundit. Unde accellu aetatis verè paulatim detegebat gratiam & sapientiam animi, quae semper plenus erat. Quod autem à principio per opera externa non indicaret summam suam perfectionem, hoc non erat falsitatem praetendere, sed veritatem occultare, idque expedienter ad nostram utilitatem, ut rectè D. Thom. d. 13. a. 1. q. 3. ad 3. Si enim virilem gratiam & sapientiam exercuisset ante aetatem, visus fuisset monstrum aut prodigium, & tamen defectus gratiae & sapientiae interior in nullo nobis profuisset, nec Deum decuisset. Defectus autem aetatis in corpore faciebat ad humiliationem, atque insuper, verae naturae ostensionem, nesci absque aetatum vicissitudine plenus staturam produisset, phantasma apparuisset.

16. Quo sensu Scriptura dicit Christum proficisse in gratia apud Deum & homines.

18. Dico III. In Christo fuerunt omnes gratiae gratis datae, scilicet gratia sanctorum, operatio virtutum, ac reliquae omnes, quas enumerat Apostolus 1. ad Cor. 12. ita communiter Theologi. Et patet consideranti vitam Christi, ac quae de eo Scriptura testatur. Idem exigebat plenitudo gratiae, quae super eum requievit; item dignitas Unionis hypostaticae: ac denique ratio Capitis, à quo haec gratiae in cetera membra, scilicet Apostolos aliosque Doctores erant derivandae; adeoque oportebat illas in capita praefuisse.

15. In Christo fuerunt omnes gratiae gratis datae.

19. Solùm videtur aliqua difficultas de gratia fidei & prophetiae. Verùm Apostolus ibi nomine fidei non intelligit fidem Theologicam, quae omnibus Christianis est com-

16. Etiam gratia fidei.

munis, sed eam quae est mater miraculorum, constantem scilicet fiduciam in Deum ad quidvis impetrandum, & ad miracula operandum, atque assensum praevium. De qua cap. seq. ait: Si habueris omnem fidem, ita ut montes transferam. Ita explicat Chrysostomus, vel intelligit donum in seipsum proficendi & explicandi fidem; ut exponunt Alii, vel potius intelligit singularem intelligentiam mysteriorum fidei ad ea contemplandum & aliis declarandum. Omnibus autem his modis fuit in Christo fides.

Et gratia prophetiae.

Ad Prophetiam quod attinet, non importat illa obscuritatem ex parte cognitionis in Propheta, sed ex parte objecti secundum communem statum & conditionem cognoscentis, ut scilicet res sit obscura & remota à cognitione propria statui in quo Propheta versatur. Quare juxta August. lib. 16. contra Faustum cap. 18. nihil aliud est Propheta, quam homo ultra humanas conjecturas futura pronuntians. Unde de Christo Ioan. 4. dixit, nec male (teste August. Tr. 15. in Joannem) Samaritana: Video, quia Propheta es tu. Et Luca 7. visà resurrectione mortui omnes timuerunt & magnificaverunt Deum dicentes: Quia Propheta magnus surrexit in nobis. Et Christus de se ipso Marci 6. dixit: Non est Propheta sine honore, nisi in patria sua. Et Deuter. 18. Moyses de Christo (prout intelligit Petrus Act. 3. & Stephanus Act. 7.) dixit: Prophetam de gente tua, & de fratribus tuis, sicut me, suscitabit tibi Dominus Deus tuus.

20. Operatio miraculorum à Christi humanitate tamquam instrumento morali processit.

Quantum ad gratiam virtutum notandum humanitatem Christi fuisse operatam virtutes sive miracula, non per physicam potentiam sibi competentem, sed per divinam voluntatem ac omnipotentiam sibi permanentem, & ad nutum, ac ad quovis effectus assistentem; secus quam contigerit in aliis Sanctis: sic equidem, ut humanitas tantum causaverit illa moraliter, uti Sacramenta gratiam. Ita Scotus, Vasquez & alii. Et insinuat Leo Papa Epist. 10. cap. 4. Agit utraque forma cum alterius communione, quod proprium est, Verbo scilicet operante quod Verbi est, & carnis exequente quod carnis est: unum horum coruscet miraculis; aliud succumbit injuriis. Quae verba etiam habet Agatho Papa in Epistola, quae refertur in VI. Synodo Act. 4. Et ibid. Act. 10. in Epistola Sophronii dicitur: Secundum quod Deus parabat miracula, secundum quod homo faciebat humilia & humana. Similia habent alii Patres. Ratio est: quia potentia obediens physica ad quodlibet passim rejicitur velut conficta & impossibilis. Deinde Miraculum subinde consistebat in subtractione divini concursus ordinarii, quae non potest physicè causari ab agente creato. Denique sic absque difficultate res haec clarè explicatur: cum è contrà gravissimam difficultatem patiantur, qui physicam efficientiam miraculorum humanitati Christi adscribunt.

Petes;

21.
In Christo
quò homine
est gratia
capiti super
omnem Ec-
clesiam, et
iam quò
Angelis &
Beatu con-
stantem.

Petes, an & quid sit in Christo gratia capitis? Resp. Christum esse *Caput super omnem Ecclesiam, quæ est corpus ipsius* juxta Apostolum *ad Ephes. 1.* Idem docet *cap. 5.* Ecclesia autem constat, tum viatoribus qui sunt in Ecclesia militante (quibus annumerari possunt animæ in purgatorio) tum hominibus beatis, qui sunt in triumphante, quæ est Ecclesia primitivorum conscriptorum in cælis; immo etiam beatis Angelis, ex quibus juxta Patres constat quoque universalis Ecclesia. Unde Apostolus *ad Coloss. 2.* de Christo quò homine (ut patet ex contextu) ait: *Estis in illo repleti, qui est caput omnis principatus & potestatis.* Ratio est: quia sicut caput est pars corporis prima & dignissima, in qua exercentur operationes vitales, animales & racionales, & quæ cetera membra gubernat ac in illa influit; sic Christus quò homo est dignissima persona omnium, ex quibus mysticum universalis Ecclesiæ corpus coalescit, ipseque influit in omnes viatores dona gratiæ, in beatos insuper gloriæ; uti juxta multos (de quo infra) etiam in Angelos; in quos saltem influit illuminationem (sicut Angeli superiores illuminant inferiores) & non modicum gaudium accidentale. Non est tamen Christus propriè caput damnatorum, etsi caput eorum fuerit dum essent viatores: quia de factò non influit in illos aliquod donum salutare. Est equidem caput etiam infidelium & malorum Christianorum, etsi non quatenus mali sunt & infideles (quorum eatenus caput est diabolus) quia similiter in illos influit multa bona: quamquam soli justi sint membra hujus capitis viva, vegetata ab illius Spiritu vegetante.

Non est
Christus
propriè caput
damnato-
rum,

Est tamen
malorum
viatorum,

22.
Ratio capitis
in quo consi-
stet.

Sed variant Doctores in quo consistat vel fundetur hæc ratio Capitis. Omissis aliorum dicendi modis, Dico radicaliter fundari in Unione hypostatica, quæ Christum constituat personam dignissimam, & quam consequetur velut proprietas gratia habitualis summa; quæ etiam ad meritum & satisfactionem requirebatur: quibus accedebat divina acceptatio, sine qua opera Christi, quantumvis excellentia, in ceteros meritorie non influxissent. Adeoque hæc tria concurrunt ad completam gratiam capitis, sive ad Christum statuendum in ratione supremæ personæ proximè potentis influere in cetera membra. Est enim hæc sermo de capite meritorie influente in membra. Alioquin simpliciter Unio hypostatica constituat Christum personam dignissimam seu Deum hominem, adeoque hæc ratione caput; sed (ut dixi) insufficienter ad sensum præsentis loci.

23.
An Christus
rectè dicatur
membrum
Ecclesiæ.

Petes, an Christus rectè dicatur membrum Ecclesiæ? Resp. quodam sensu Aff. est enim pars excellentissima Ecclesiæ seu corporis mystici, utique constans etiam capite, seu illud includens: sicut corpus

physicum constat capite tamquam parte seu membro. Quodam autem sensu factis obvio Neg. prout scilicet membrum format partem ab aliarum influxu dependentem: Christus enim non dependet à reliquis membris Ecclesiæ.

Dico IV. Christus ab initio conceptionis habuit in gradu perfectissimo omnes virtutes & dona, quæ ex ratione sua particulari non involvunt imperfectionem Christo inconvenientem. Ita omnes Doctores: quia Christus dignificari debet quantum commodè potest, & Unio hypostatica connaturaliter, morali saltem connaturalitate, exigebat, ut omnes perfectiones possibiles ac decentes conferrentur Christo. Et (ut Scotus d. 13. quest. 4. num. 9. ait) in commendando Christum malo excedere, quam deficere à laude sibi debita, si propter ignorantiam oporteat in alterutrum incidere. De septem quoque donis Spiritus sancti expressa est Prophetia *Isaie 11.* quòd & super Christum requiescerent. Idem autem est de ceteris donis & gratiis, etiam actualibus, quatenus Christo congruerent.

Dixi, quæ ex ratione sua particulari non involvunt imperfectionem Christo inconvenientem; prout involvit fides, quæ tendit in Deum obscure, ideoque à beatis exulabit in patria, & consequenter exulavit à Christo in via jam beato. Idem est de spe, si & ipsa sit evacuanda in patria, ut Plerique doceant. De quò in *Tract. de Virtut. Theolog.* Quamquam non sit incredibile dari habitum generalem amoris concupiscentiæ Dei, qui fortitur non tenet spei, quatenus tendit in bonum possidendum, etsi idem habitus vitaliter teneat bonum jam possessum; qui consequenter fuisset in Christo, & per illum potuisset sperare beatitudinem corporis, & forte quædam alia nondum obtenta. Idem quoque est de pœnitentia, quatenus connotat propriam culpam aut dolorem de illa; item de continentia quatenus connotat motus propriæ concupiscentiæ. Abstrahendo tamen à connotato, verè in Christo est amor honestatis istarum virtutum, adeoque ipsæ virtutes.

Ubi notandum, virtutem pœnitentiæ denominari à connotato quodam actus secundarii, scilicet à dolore, vel à pœnalitate, quam quis subit, ut jus Dei peccato læsum vindicando in se peccatum restituet. Ipsa autem virtus pœnitentiæ secundum se primario inclinatur ad jus Dei servandum illæsum, secundario ad detestandum peccata seu quidquid jus illud lædit, & consequenter ad idem, si læsum fuerit, reparandum, culpam ordinando per pœnam satisfactoriam. In Christo itaque est virtus ista quoad actum primarium, adeoque quoad habitum. Est etiam quoad actum secundarium: detestatur enim quidquid lædit jus Dei,

24.
Christus
initio habuit
omnes ver-
tutes & do-
na, quæ ex
ratione sua
particulari
non involvunt
imperfectionem
Christo incon-
venientem.

25.
Non fuit
Christus
sorsus me-
mbrum
Ecclesiæ,

Pœnitentia
quo scilicet
ipso factum
voluntatis
est.

26.
Quod de
Christo dicitur
restituitur.

Dei, scilicet peccata nostra. Non tamen est in eo adus secundarius, quatenus respicit seu connotat peccata propria. Non etiam, quatenus connotat dolorem detestationi adjunctum; quamvis hic non defuerit in Christo viatore. Non denique, quatenus respicit vindictam seu poenalitatem a poenitente subeundam: quamvis in Christo viatore fuerit etiam voluntas in se perferendi seu vindicandi peccata nostra, poenas acerbissimas subeundo. De his tamen vult, ut nos detestemur peccata nostra cum dolore ac poenalitate; quæ voluntas etiam reduci potest ad honestatem poenitentia.

QUESTIO III.

De Operatione humane Voluntatis Christi ejusque cum divina Concordia: Item de Libertate ac Impeccabilitate illius.

Dico I. In Christo non solum est voluntas divina, sed etiam humana, hæcque habuit humanas operationes. Est de fide contra *Monothelitas*. Et patet ex VI. Synodo Act. 4. & 8. Lateranensi sub Martino I. can. 10. & aliis Conciliis. Patet etiam ex Scriptura, in qua Christus voluntatem seu volitionem suam distinguit à voluntate seu volitione Patris, *Matth. 26. Non sicut ego volo sicut tu. 1. Ioan. 5. Non quero voluntatem meam, sed voluntatem eius, qui misit me.* Et alibi: ergo præter divinam voluntatem Patris Christo communem, fuit in illo alia voluntas, aliæque volitio, utique humana. Ratio est: quia voluntas sequitur naturam; quæ cum fuerit duplex in Christo, etiam juxta *Monothelitas*, patet in eodem fuisse duplicem voluntatem. Quam etiam absurdum esset admittere, & actum seu volitionem alterutri negare: cum divina quidem volitio naturæ & voluntati divinæ identificetur; voluntas autem humana connaturaliter actum exigit, nec sit ratio ob quam ei negaretur, immo sit necessarius ad meritum & satisfactionem. Ex quibus etiam evincitur Hæresis *Monothelitarum*, si duplici voluntate admissa tantum negaverint duplicem in Christo volitionem, ut existimat *Vasquez*, non valens credere, quomodo rem tam evidentem, scilicet duplicem voluntatem admissam duplici naturâ, *Monothelita* negare potuissent. Verum pariter est evidens ineptia, amissis potentiis negare actus. Id equidem ex Synodo VI. satis constat, cum *Monothelitis* non fuisse quæstionem de sola potentia volitiva humana, sed potissimum de ejus operationibus elicitis. Dico elicitorum: nam actus aliarum potentiarum, qui in nobis solent à nostra voluntate impe-

rari, v.g. ambulationem, locutionem &c. non negarunt, sed voluerunt illos procedere in Christo ex imperio voluntatis divinæ: Unde consequenter obedientiam, meritum, satisfactionem Christi, quæ utique exigunt actus elicitos creatæ voluntatis, destruxisse respsâ convincuntur.

Neque oportuit *Monothelitas* timere utriusque voluntatis in operando discordiam: si enim in hominibus beatis Deus tam immobilem eorum cum divina voluntate consensum firmavit, quanto magis in Christo perfectissimam utriusque voluntatis conformitatem procurare potuit, adeoque procurasse censendus est, sic ut nil omnino voluntas humana decerneret, quod à divina foret exorbitans? De quo tamen *Concl. 3.*

Non etiam faveat *Monothelitis* unitas subsistentiæ seu personalitatis in Christo; nam voluntates sequuntur naturam, non personalitatem, ut rectè *Damasc. l. 3. de fide c. 14.* Unde è contrâ in tribus personis est unica voluntas propter unitatem naturæ, non obstante multiplicitate personalitatum; ut rectè arguit *Damascenus sup.*

Quod dictum est de voluntate, dicendum etiam est de intellectu & reliquis potentiis humanitatis Christi, ideoque in VI. Synodo Act. 4. refertur, & Act. 8. recipitur *Epistola Agathonis Papæ*, in qua generaliter definitur, unamquamque naturam in Christo, divinam scilicet & humanam, proprietatem naturalem habere, & divinam habere omnia quæ divina sunt, & humanam omnia quæ humana sunt, absque ullo peccato.

Dico II. In voluntate humana Christi fuit varietas actuum innoxiorum, etiam inefficacium, & passionum consequentium, scilicet gaudii, tristitiæ &c. Patet ex VI. Synodo cit. Et specialiter de actibus inefficacibus, *Matth. 26. Pater si possibile est &c. Verum tamen non sicut ego volo, sed sicut tu.* De tristitia *Did. Tristis est anima mea usque ad mortem.* De timore filiali *Isaie 11. Replebit eum Spiritus timoris Domini.* De timore mortis *Marci 14. Cæpit pavere, & cadere.* Ratio est: quia ejusmodi actus & passiones innoxie aperte ostendebant veritatem susceptæ carnis, erantque ad finem redemptionis accommodatæ.

Dico III. Inter humanam & divinam voluntatem Christi nulla fuit contrarietas. Patet ex VI. Synodo Generali Act. 4. & 17. Item ex Scriptura, in qua Christus testatur suum cibum esse, ut faciat voluntatem Patris. Ideoque *Joan. 8. ait; Ea quæ placita sunt ei, facio semper.* Idemque exigebat sanctitas & perfectio Christi.

Nec obstat, quod Christus noluerit mortem seu passionem, quam Pater volebat: quia illam refugiebat tamquam naturæ contrariam, appetens eandem simul tamquam à Patre injunctam, & redemptioni nostræ

28. Et cum opina ma utriusq concordia.

Voluntas sequitur non personalitatem, sed naturam, cum jus proinde multiplican tione multum pliatur.

29. Reliqua similiter potentia & operationes earum fuerunt in humanitate Christi.

30. Varia operationes & passiones fuerunt in humana voluntate Christi.

31. Inter humanam & divinam voluntatem Christi nulla fuit contrarietas.

Nequidem tam humana voluntas refugiebat mortem.

24. In Christo est duplex voluntas cum operationibus suis.

25. In Christo est duplex voluntas cum operationibus suis.

26. Quod in istis articulis dicitur.